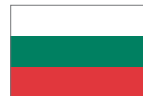

ФОНД „УБЕЖИЩЕ, МИГРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ“

ПРЕПОРЪКИ ЗА

РАЗВИТИЕ НА НОВИ МОДЕЛИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ
НА ГРАЖДАНИ НА ТРЕТИ СТРАНИ, ПОЛУЧИЛИ
СТАТУТ НА БЕЖАНЦИ В БЪЛГАРИЯ

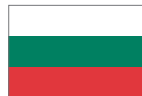
ИВАН ШАРЕНКОВ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ФОНД „УБЕЖИЩЕ, МИГРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ“

В процеса на развитие на нови модели за интеграция на граждани на трети страни, получили статут на бежанци в България, и изграждане на адекватен модел като отговор на българското общество на тези, е необходимо разработване на нови концепции за социално и жилищно настаняване, които да включват новите аспекти на проблемите и които да са ориентирани към различните целеви групи, като едновременно с това се спазват законовите принципи за равенство, недискриминация и равни права на гражданските субекти.

Важно условие е тези концепции да бъдат финансово обезпечени и реално разположени във времето, което да позволи контрола на постигнатите резултати. За тази цел могат да се предвидят и различни форми на финансиране по фондове на ЕС и специализирани програми за подкрепа на уязвими лица чрез държавния бюджет.

Анализът на действащата нормативна уредба на национално и на регионално ниво и ефективността на разписаните правила дават основание да се дефинират поредица от препоръки, които да поставят началото на един динамичен процес на развитие на мерките за интеграция на гражданите на трети страни, получили бежански статут в България.

Предложените по-долу препоръки не са изчерпателно изброени, поради изключително широкия спектър на предизвикателствата в тази област, но са едно начало на една динамична дискусия, която следва да бъде подкрепена нормативно на национално, а в последствие и на регионално ниво.

Ето защо с предлаганите препоръки в настоящия проект се прави опит да се даде началото на тази дискусия и да се мотивират институциите да продължат и надграждат този процес.

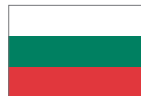
И така, на базата на действащите към момента нормативни актове, предлагаме този процес да започне със следните препоръки.

1. Дефиниране на правата на гражданите на трети страни, полу-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ФОНД „УБЕЖИЩЕ, МИГРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ“

чили бежански статут на територията на Република България, да участват равностойно в достъпа до държавни и общински жилища в националното законодателство (чл. 43 от Закона за общинската собственост и издадените по неговото приложение Наредби), така както е направено това с другите им права.

2. Кметовете на големи, средни и малки общини да включат изрични разпоредби, даващи права на лицата, получили статут в България, да кандидатстват за жилища под наем.

3. В процедурата за реда и условията за установяване на жилищни нужди на граждани, настаняване под наем и продажба на общински жилища на всяка община да се включи и категорията на лицата, получили бежански статут в България (участието в процедурата на граждани на трети страни не е гаранция за получаване на наемно жилище, но е гаранция за равни права на лицата, участващи в процедурата).

4. Премахване на дискриминиращи и ограничаващи текстове в общинските наредби за наемане на жилища (напр. „български граждани“; „живели не по -малко от пет години на територията на общината“).

5. Заявяване на ясни политики по предоставяне на жилища на лицата от целевата група в процеса на интеграция на бежанците за всяка община и особено за малките общини.

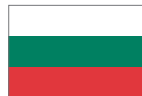
6. Разработване на програми за преодоляване на недостига на свободни общински жилища, което е основен проблем при почти всички общини, включително чрез финансиране от евро фондове.

7. Картотекиране на свободен жилищен фонд на територията на малките общини, който може да се предоставя на лицата от целевата група, при ясно дефинирани условия и запазване интересите на собствениците на имоти.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ФОНД „УБЕЖИЩЕ, МИГРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ“

8. Законови и подзаконови текстове, които да дадат възможност на кметовете на малките общини, а и не само, за вземане на временни решения, които да гарантират провеждането на политиките за социално и жилищно настаняване на лицата от целевата група (Наредби за жилищно настаняване на община Харманли и община Димитровград).

9. Законодателни гаранции, че лицата от целевата група могат да останат на територията на РПЦ за срок до 1 месец – до намирането на адекватно решение за жилищно настаняване (промени в чл. 66 и сл. от ЗУБ и чл. 396 от ЗЧРБ).

10. Целево финансиране на малките общини за изграждане на социално ориентиран жилищен фонд, предназначен за лицата от целевата група.

11. Повишаване на информационната обезпеченост на лицата от целевата група за възможностите за достъп до общински жилища и до жилища, подходящи за наемане. Разработване на програми за индивидуален подход към лицата от целевата група.

12. Разработване на програми за стимулиране процеса по осигуряване на жилища на лицата от целевата група, които имат възможности самостоятелно да си поемат разходите за това.

13. Подкрепа от държавата при договорите за наем с други физически и юридически лица, различни от държавните и общинските органи, като в тези случаи и при изпълнение на конкретни условия от страна на бежанците, общината може да покрие част от наемното задължение и по този начин да облекчи бюджета на лицата от целевата група.

14. Стимулиране на лицата от целевата група към временно или постоянно живеене в малките общини, където жилищното настаняване може да намери по-бързо своето решение и пазарът на труда в голяма степен дава по-добри възможности за работа.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ФОНД „УБЕЖИЩЕ, МИГРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ“

15. Да се извърши допълнително систематизирано проучване, на базата на предстоящото преброяване на населението и на жилищния фонд и да се използват базата данни за целите на по-задълбочен анализ и развитие на нова концептуална рамка на интеграцията на бежанците в дългосрочен план.

16. Да се разработи нова законодателна уредба за изграждане и управление на социалните жилища, включително въвеждане на законодателни забрани за продажби на социални жилища.

17. Създаване на постоянно действащи програми, в сътрудничество с бизнеса, за квалификация и преквалификация на лица, получили статут на бежанци в България. Въвеждане на механизъм за мониторинг и контрол на постигнатите резултати.

18. Организиране на курсове по български език в рамките на трудовата заетост по месторабота и местоживеене.